

NÁVRHY VLÁDY NA OMEZENÍ VÝDAJŮ VEŘEJNOST PODPORUJE. OBAVY MÁ Z OSLABENÍ PRÁV ZAMĚSTNANCŮ.

Výraznou podporu mají ta vládní opatření, která se přímo lidí nedotknou (zrušení některých velvyslanectví, zrušení obřího ekologického tendru) či možnosti zaměstnanců rozšiřují (možnost pracovat na dohodu až 300 hodin za rok). Záměr vlády snížit celkový objem mezd ve státní správě o 10 procent podporují dvě třetiny lidí. Odpor vzbuzují návrhy, které oslabují pracovní jistoty (možnost výpovědi bez udání důvodu, řetězení smluv na dobu určitou) či postihují potenciálně všechny (zvýšení poplatku za den pobytu v nemocnici na 100 korun).

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 3. – 13. 9. 2010. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1228 respondentů.

Vláda koalice ODS, TOP 09 a Věcí veřejných se v letošním roce soustředila především na úsporná opatření. Začíná prosazovat i některé další změny, které budou mít už spíše charakter reforem a dotknou se většiny obyvatelstva.

Vládní opatření mají nestejnou podporu veřejnosti. Nejvíce lidé souhlasí s úsporami, které se jich bezprostředně nedotknou, jako jsou zrušení některých ambasád (souhlasí 75 % lidí) nebo zrušení obří zakázky na likvidaci ekologických škod v celkové hodnotě řádově 100 miliard korun (souhlas 71 % osob, které to dokázaly posoudit). Velkou podporu má i možnost pracovat na dohodu až 300 hodin ročně (73 % respondentů).

K opatřením, v nichž se vláda může opřít o souhlas většiny dospělé populace, patří i zatím nejdiskutovanější návrh – snížení celkového objemu mezd ve státní správě o 10 %. Souhlasí s ním dvě třetiny osob.

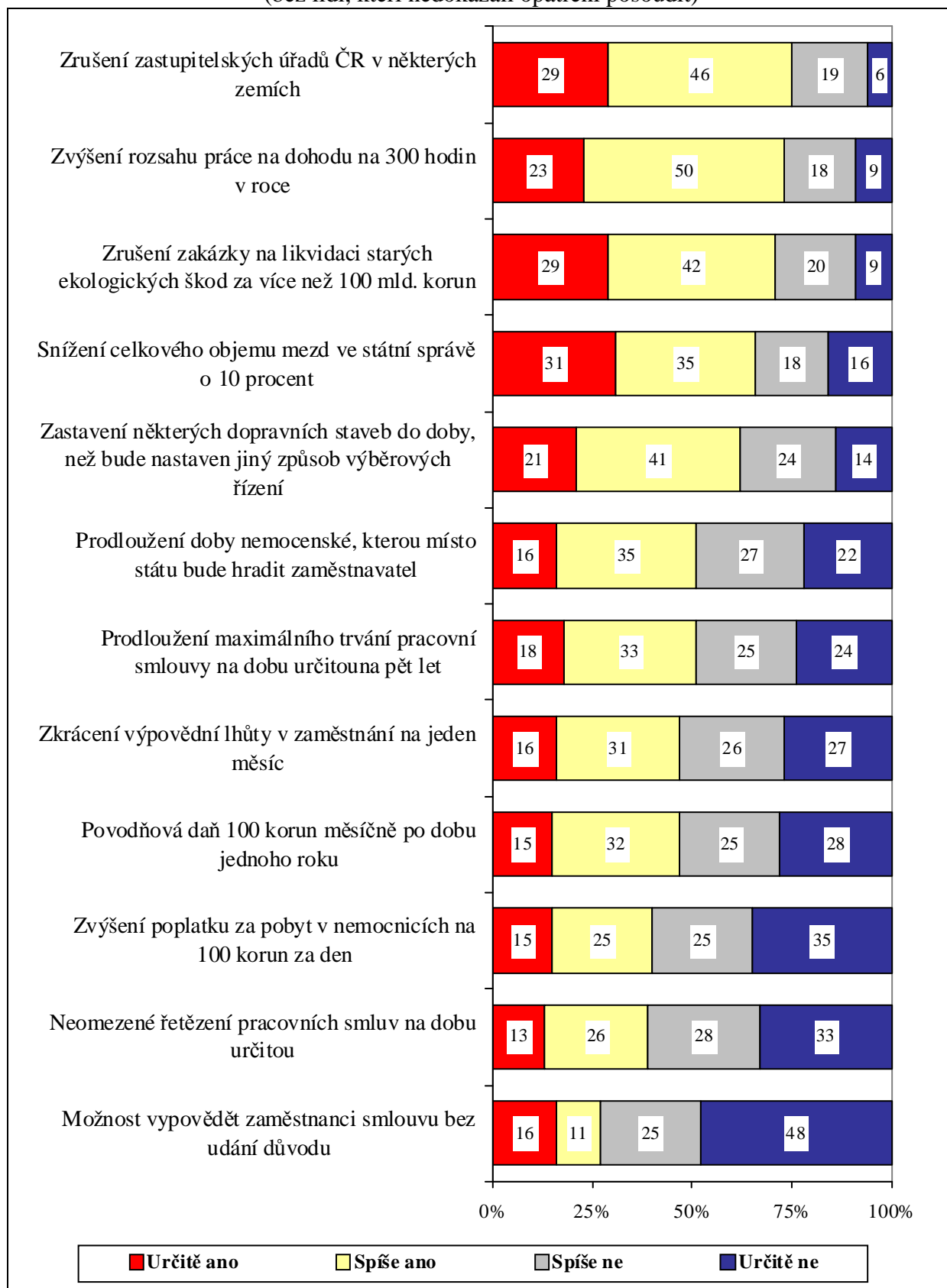
Řádově polovina respondentů považuje za správné další návrhy v oblasti zaměstnaneckých vztahů – zkrácení výpovědní lhůty na jeden měsíc (47 % lidí), prodloužení maximální doby pracovního poměru na dobu určitou na pět let (51 %) a prodloužení úseku nemocenské, kterou hradí místo státu zaměstnavatel (51 % lidí).

Skoro polovina lidí (47 %) souhlasí i s povodňovou daní ve výši sto korun měsíčně, kterou by všichni platili po dobu jednoho roku.

Na nejtvrďší odpor narážejí záměry vlády, které omezují sociální a zaměstnanecké jistoty anebo jsou jednostranným výdajem všech nebo potenciálně všech občanů. Pouze 27 % lidí souhlasí s tím, aby zaměstnavatelé měli možnost vypovědět zaměstnance bez udání důvodu. Čtyřicetiprocentní podporu má zvýšení poplatku za den pobytu v nemocnici na 100 korun a stejný podíl lidí akceptuje právo zaměstnavatelů uzavírat opakovaně se zaměstnancem pracovní smlouvy na dobu určitou.

„Považujete Vy osobně následující návrhy či opatření vlády v současné době za potřebné pro další úspěšný rozvoj země?“

(bez lidí, kteří nedokázali opatření posoudit)

Pramen: STEM, Trendy 9/2010, 1228 respondentů starších 18 let

Většinu vládních opatření podporují podle očekávání stoupenci koaličních stran, zejména ODS a TOP 09, s opatřeními v oblasti zaměstnaneckých vztahů a zvýšení plateb nesouhlasí lidé, kteří se hlásí k parlamentní opozici.

Již jsme publikovali zprávu o tom, že si veřejnost uvědomuje, že chystaná opatření budou nepopulární, náročná a pro mnohé drastická. Jak jednotlivá reformní a úsporná opatření hodnotí lidé s různým pohledem na přiměřenost těchto opatření?

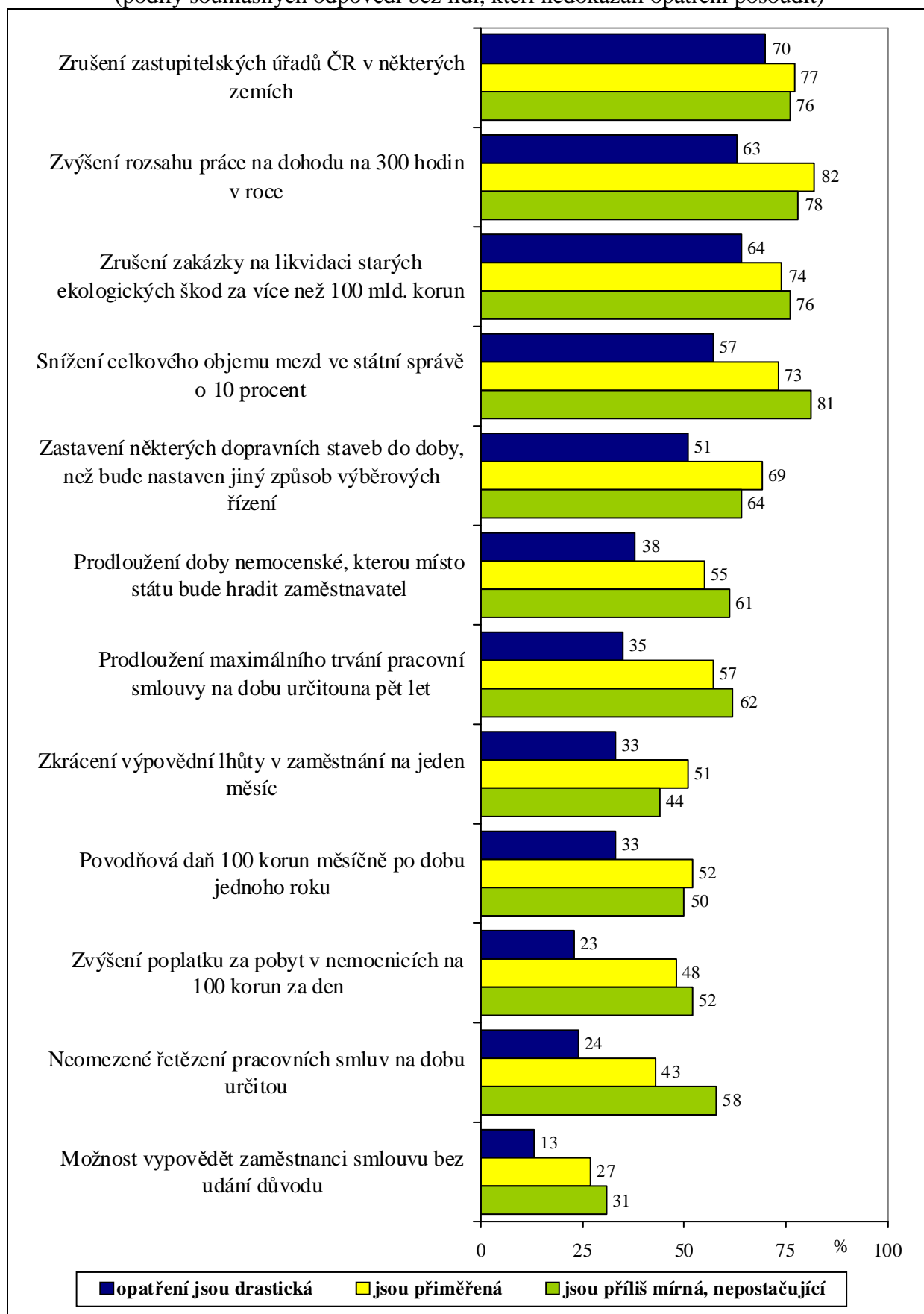
Následující graf ukazuje, že hierarchie chystaných opatření je u lidí, kteří označili vládní kroky za příliš drastické, přiměřené i příliš mírné, velmi podobná.

Příznivci tvrdších reforem a škrťů prosazují především zvýšení pravomoci zaměstnavatelů (uzavírání smluv na dobu určitou) a omezení výdajů na mzdy ve státní správě.

Již zmiňovaný záměr omezit celkový objem mezd ve státní správě populaci pochopitelně rozděluje na ty, kteří by byli nebo mohli být těmito škrty dotčeni, a ostatními. Rozděluje i zaměstnance. Mezi zaměstnanci jako celkem s ním souhlasí 64 % lidí. Mezi státním a soukromým sektorem je viditelný rozdíl (54 % x 71 %) – přesto i mezi zaměstnanci ve státním sektoru má omezení celkového objemu mezd nadpoloviční podporu.

„Považujete Vy osobně následující návrhy či opatření vlády v současné době za potřebné pro další úspěšný rozvoj země?“

(podíly souhlasných odpovědí bez lidí, kteří nedokázali opatření posoudit)

Pramen: STEM, Trendy 9/2010, 1228 respondentů starších 18 let